

(10/38)

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
Telèfon A. 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

ANANT A BENEIR

—Recristina i com pesal!

La muntanya que camina

En terres espanyoles hi ha una muntanya que camina.

Nosaltres som aficionats als símbols. Creiem que és una afició inofensiva. Però, vaja, com que avui en tot es veu una manifesta mala intenció, potser sí que haurem de deixar això del simbolisme per a una altra ocasió més propícia.

Ara bé, ja recordareu que s'ha dit: «Si la muntanya no ve a mi, jo aniré a la muntanya».

Això no ho ha dit cap poblador de les terres ibèriques. El poblador de les terres ibèriques mai ha sentit la necessitat d'anar a la muntanya, encara que la muntanya fos la redempció. També es viu bé, irredempte! També es viu bé, si un s'acostuma al oprobi i a la misèria espiritual.

Per què ha de venir la muntanya a nosaltres?

Perquè mai aniríem nosaltres a la muntanya. I ella ens pot aixafar o ens pot resuscitar, perquè és la llibertat!

Avui no caminen els homes en el nostre tristíssim país, però caminen les muntanyes!

La legalització del feixisme

Ja gairebé no hi han polítiques nacionals, polítiques territorialment tancades i que afectin solament als nacionals. Tota la política ha esdevingut internacional, perquè ja són pocs els pobles que poden oferir l'espectacle d'uns problemes exclusivament seus, sense ésser influïts, ni influents. Abans, la política internacional era aquella que es referia a la mecànica diplomàtica, i en la qual els pobles feien de grans partits universals. Avui, tota política és internacional. La pujada al govern dels laboristes, influeix en els altres pobles. L'entronització del feixisme també.

Aquest, doncs, és el nostre aconèximent polític de la setmana. Mes que la constitució del nou Municipi. Precisament el nostre Municipi es constitueix per manament del poder executiu, sense intervencions populars, ni procediments democràtics, a la mateixa hora que a Itàlia es cerca, amb una hàbil política, la consagració democràtica del feixisme. Un dictador, amb personalíssima dictadura, un partit dictatorial qui es va batre i va fer una revolució per a imposar, no una llei, no una constitució, sinó una voluntat, han volgut que la seva obra es fes constitucional, i fos sortida, no de l'acció armada, sinó del repòs legislatiu.

Ja sabem que la triomfant votació feixista pot ésser explicada sense gaire astorament, pels que, com nosaltres, hem vist les més grans sorpreses electorals que s'hagin pogut donar en el món del sufragi, però la força feixista, encara que no sigui l'aconseguida en les eleccions, és evident. I aquesta força sap que no pot prescindir de les altres forces, i aqueixos socialistes, aqueixos comunistes que perseguien amb tràgica ràbia, ara tornen a la cambra, protegits per una idèntica igualtat constitucional.

Que això són les apariències legals d'una dictadura efectiva? Perfectament, però el fet ostensible, el fet al que hem d'atendre, és aqueix d'una revolució antiparlamentària que acaba elegint un parlament, d'un moviment anti-democràtic que recorreix, fatalment, a les pràctiques democràtiques, d'un dictador que vol una llei. De manera que no són solament les revolucions proletàries, com la russa, la que ha de fer màquina enrera, sinó, també, les burgeses. La rea-

litat de projecte sobre totes les banderes. A Rússia, haurà fracassat el comunisme, però a Itàlia, ha fracassat l'antidemocràcia. I aquesta és la lliçó de les eleccions italianes.

PARADOX

Feminisme

La nova llei de regisme municipal atorga una interessant actualitat al problema del feminisme que mai ho havia sigut d'actual a Espanya.

Per un avatar de l'eterna paradoxa política, el nostre país serà un dels primers on la dona pugui exercir el dret del sufragi. I tot seguit neix l'engúnia. Quin servei en faran d'aquest dret les dones espanyoles?

Existeixen raons molts importants per creure que aquest exercici comicial que

acaba de concedir-se a la dona, serà defectuós, irregular i qui sap si pertorbador també.

Però no és això el que més ha de preocupar-nos, car l'exercici d'un dret es millora a mida que es practica. I aquesta és una raó de democràcia que la ciència confirma.

Els que hem propugnat sempre per la igualtat i la sobirania del poble no hem de traïr-ho tampoc ara. La dona té un dret, absolut, en la nostra consciència, a la igualtat i al consegüent exercici de totes les funcions de la ciutadania... Però a condició de que el seu esperit es desenrotlli masculinament, és dir, per si mateix, en contacte íntim amb la vida social, sense traves ni tuteles.

Però Espanya és precisament un dels pobles d'Europa on més fonament s'hi troben arrelats els prejudicis de sexe. Influeixen en aquest sentit causes de caràcter dogmàtic—d'aquest dogmatisme atàvic, inflexible i intolerant que encenia les sacres fogueres medievals i les insurreccions de les colònies.

Què representa la dona en la societat actual? Ben poca cosa, i a Espanya, res. Però les dones d'altres països tenen al menys l'aspiració d'ésser alguna cosa amb el temps. I no és estrany veure-les col·laborar en grans empreses especulatives, financeres, polítiques, artístiques o científiques.

El nostre ideal femení no excedeix «La perfecta casada». Però de Fra Lluís de León ens separen tres centúries, i al món han passat moltes coses des d'aleshores. Ha estat debades. La dona espanyola continua essent una cosa anodina i l'home un egoista autoritari.

La ciència moderna fa un esforç quantíssim per a descobrir els secrets de la naturalesa, i dinamisar totes les energies materials. En l'ordre polític i social no demanem els demòcrates que actuïn totes les energies intel·ligents amb la llum màxima potencialitat? Doncs, per què no ha de sublevar-nos aqueixa enorme injustícia, aqueixa monstruosa desigualtat que és el deixar erma la intel·ligència i inactiva la voluntat de la dona?

En nom de quin principi pot mantenir-se la supeditació de la dona en tots els ordres de l'existència? Cal pensar en l'ineficàcia, més encara en la nocutad, de la tasca maternal de la dona sense cultura. Quins ciutadans en fa dels seus fills!

No fem, doncs, «dones de casa», fem dones de forum, de tribuna, de laboratori, de negocis, fem dones «humanes».

La llei al·ludida atorga el vot a la dona emancipada legalment. Però l'emancipació legal és una cosa artificiosa. Si alguna emancipació té veritable transcendència és l'espiritual...

Emancipem, doncs, espiritualment, a la dona; i emancipem també als milers d'homes, que encara no ho són...

I, sobretot, anem pensant un dia i un altre dia en si no fóra millor que la idea d'«humanitat», contingués un més profund i intens sentit de «feminitat».

GLICINI

Oda

Què descansada vida... etc.

Oh, vida regalada
la del qui té la moma assegurada,
frueix de salut plena,
i amb un xic de cultura emmatllada
tot s'ho tira a l'esquena!

A mi una humil caseta
al damunt d'un tossal, tota polida;
una cambra grandeta
amarada de sol i recollida
i que sempre em sobrés una pesseta,

em faria feliç, car passaria
el temps llegint literatura bona;
pel camp passejaria
amb els fills i la dona
i després de sopar cap a la nona.

Res del que passa a Europa,
que em té de mal humor i m'atabala
com un tocat de l'ala,
voldria sapiguer, bons plats de sopa
i anà a escoltar el cant de la cigala!

Allí cap por tindria
que em fessin regidor el millor dia,
I encara m'obsequessin
amb alguna tinència d'alcaldia
de les que els hi sobressin.

Tampoc de tèmper fóra
que em trobés diputat d'una plomada;
càrrec que du una feina aplanadora,
bon xic empipadora
d'ençà que un cop de vent l'ha complicada.

Anar al poble? mai de cap manera
no voldria sortir de pollaguera,
ni em plau fer el *passili*
xerrant a la carrera
amb perill de canviar de domicili!

Prou que ara viure em toca
sempre amb un ail al cor, sort malestruga;
Sense tripa ni moca,
primet com una oruga
tot esperant que passi la marfuga

que ve sofrint Espanya:
Veient com gent que em creia
de conviccions, s'afanya,
abandonant l'*idea*,
en deixar que l'agafin per la ganya
com un llus qualsevol, només per heure
un lloc pel qual glatia
en tant ens feia creure
que solament vivia
per l'ideal que noblement sentia.

Sabent a cada hora
la mort inesperada
d'un nou Ajuntament, o la sobtada
supressió atudora
d'alguna ben servida menjadora.

Tement que si rellisques
et posin una multa respectable,
que no podràs pagar en tant que visques,
per quins motius t'arrisques
a anar a la *Modelo* abominable.

Ail perquè la fortuna
no m'aurà fet mercè d'una rendeta
que em permetés tot d'una,
poguer fer de poeta
i passejar pel campal clar de lluna!

Cert que no posí tenda
de bacallà, de carn o drogueria.
No he fruit cap *prebenda*,
ni àvia he tingut, ni tia
que em pogués protegir en el seu dia.

Filosofia

—Mentre tingui aquest bè, i es deixi esquilar, tot anirà bé!

En canvi m'he passat la vida entera cantant la llibertat, la democràcia, l'amor, la vida austera, sense que ma cantera mai tingués per a mi cap eficàcia.
Oh, regalada vida la del qui té la moma ben segura i a reposà el convida nostre mare Natura vestida de pomposa formosura!

FLOK

Pobres forners!

Barcelona, ciutat de les pepes en lloc d'homes! Barcelona, perla de la terra mundial que en lloc de mascles l'has avicolada d'una manera esgarrifosa!

La farsa dels forners, d'aquests pobrets que s'arruïnen per a regalar-nos el pa, devegades amb varita, continua fent el joc.

El poble estúpid que ha consentit que els forners s'enriquissin miserablement, com altres criminals que, amb els productes de imprescindible necessitat, ens han robat la suor honorada del nostre front...

Devem tolerar que si per culpa d'unes autoritats febles o una Junta d'abasteixements, mancada de tota fermesa, ens deixem barroerament explotar d'aquesta forma?

Barcelona, ciutat de ninots i titelles febles, que sols sabem cridar com les bugaderes i no desafiem els lladres!...

Veureu com s'ajupa el pa!...

I totes les pepes callen...
Ben fet, forners pobrets, que compreu casetes i torretes al Guinardó, a Verdun, i fins auto!...

Mentre les pepetes amb pantalons d'home paguin i en lloc de donar pa als fills els donguin troços de totxo, feu bé, pobres forners!

Covardia!... Apocament!...

I els bandolers, darrera els taulells, roben amb el pes, amb la qualitat, i ara, fins amb el preu!

Mengem farina podrida i callem, ens enverinen l'estómac i no diem res...

I on són els homes honorats que acabin amb aquesta iniqua vergonya d'uns quants senyors xuetes i més vils que els lladres de camí reial?...

Què farà el Consistori?
Lo de sempre... que s'apugi el pa.

Visca els pobrets forners!
Llàstima que d'ells no en fem una coca, però no cuita, sinó ben cremada!...

EL CAVALLER NOCTÀMBUL

TRIBUT DE HONOR

Al gran patriu igualadí
En Joan Serra i Constanç

Deixeu que vingui Pasqua triomfadora:
la Primavera rai, ningú l'atjura;
la sang dels Morts reviu enervadora
i fa esclafir una rialla a la Natura.

Ta ploma això ens contà, batalladora;
ets mort i encara veu pel món murmura:
Deixeu que vingui Pasqua Redemptora,
veureu sorgir un esclat d'idea pura.

Jo crec que Tú tingueres l'esperança
del triomfador, del fort, de l'optimista,
d'aquell que sempre lluita i mai es cansa.

Tu fores un valent i un altruista
un soldat que de ploma en feies llança;
republicà conscient de cap de llista.

FRANCESC GIRBAU I PRATS

París

Ens diuen de París:
«L'arribada de La Nació, de Buenos Aires, a Europa, amb les declaracions republicanes de l'ex-ministre del rei senyor Santiago Alba ha fet impressió en

els nuclis espanyols de París, l'Alba, a París, viu al Claridge, l'hotel més car de tots. Encara que alguna nit se l'ha vist al dancing de La Rotonde, de Montparnasse, fa una vida retirada i és mostra sempre molt reservat. De tota manera, és evident que l'Alba cada dia es relaciona amb més gent, predominantment espanyols. Malgrat el silenci obstinat de l'Alba, us puc dir, perquè ho sé per persones delseu entourage més íntim, que l'ex-ministre d'Afers estrangers es mostra molt esperançat i més ambiciós que mai. El cas és que al Claridge s'hi sent parlar cada dia més castellà i s'hi empassa amb moltes persones conegudes, habituals de l'hall del Palace, de Madrid.»

Lo que diu En Sánchez Guerra

Un periodista ha visitat al senyor Sánchez Guerra. Explica el periodista que el senyor Sánchez Guerra s'ha assegut

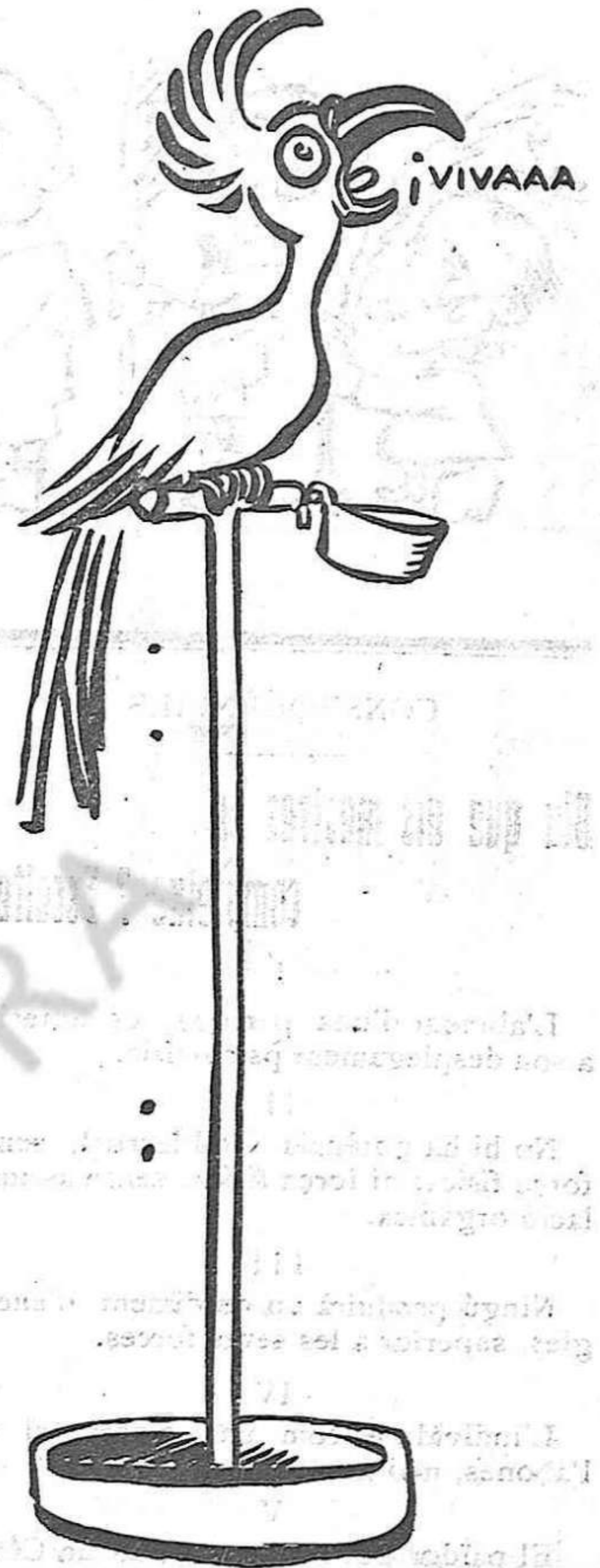
El senyor Sánchez Guerra es nega a fer declaracions polítiques, i s'excusa: «Si un mut mereix la compassió de la gent, un tartamut ha de merèixer, al menys, el seu respecte».

El senyor Sánchez Guerra parla d'En Salmerón i En Pi i Margall, i diu:

—Si avui existís un home com aquell, jo ho sentiria com a monàrquic, però em quedaria molt tranquil com a ciutadà.

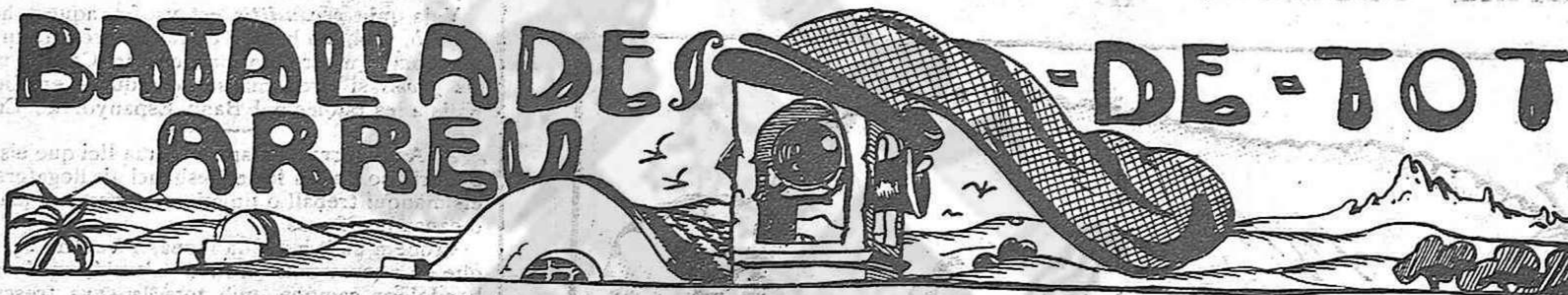
AQUEST NÚMERO HA PASSAT
PER LA CENSURA MILITAR

LA BÈSTIA MÉS OPTIMISTA

El lloro. (1)

(1) Ja ho havien vist que era un lloro, oi?

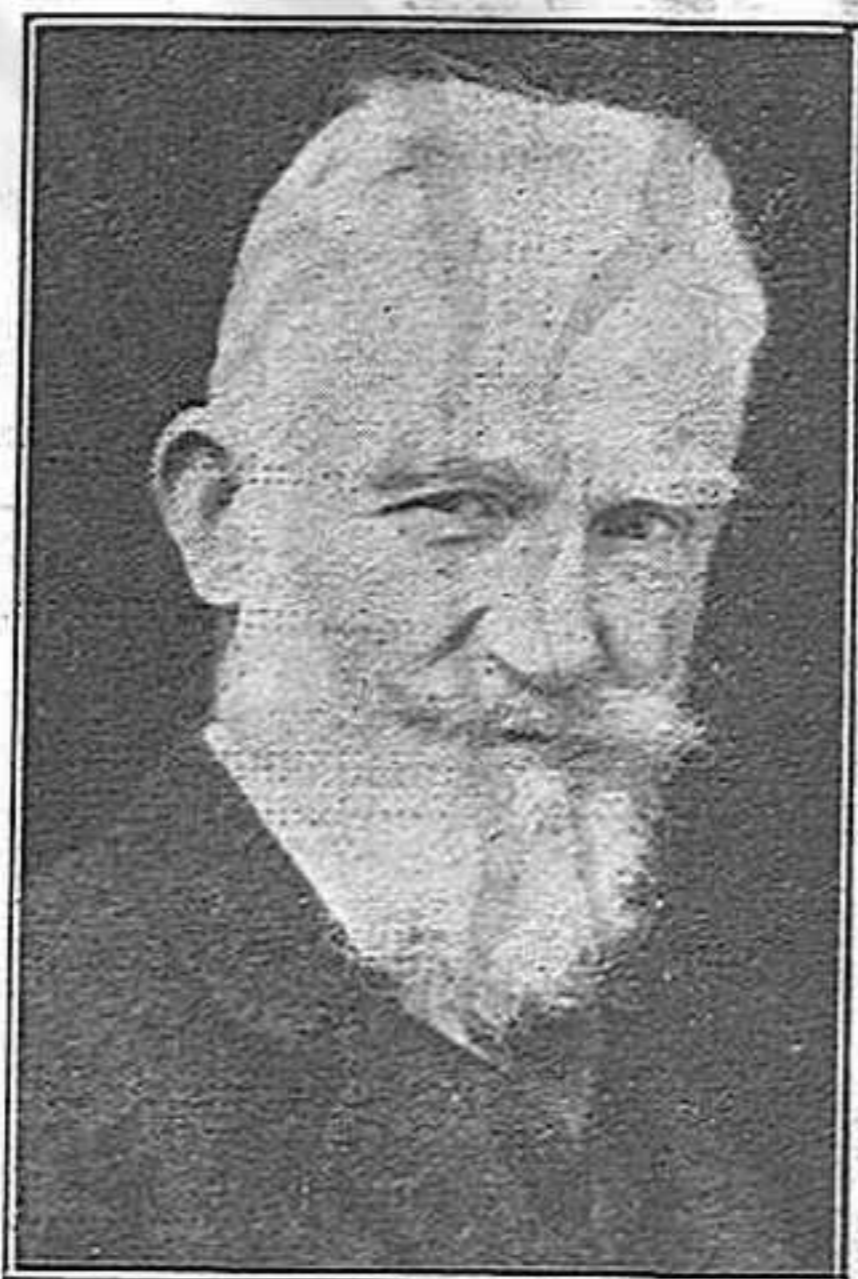

JOANA D'ARC I BERNAD SHAW

En un dels més importants teatres de Londres s'acaba d'estrenar una obra: *Santa Joana d'Arc*. Aquesta obra la firma el més distingit, el més original autor d'Anglaterra: Georges Bernard Shaw.

La vera faç de Joana d'Arc, que es conserva a Sant Maurice d'Orleans

Georges Bernard Shaw, autor de Santa Joana d'Arc

Unamuno—és una cosa pertinetament despreciable.

Ara Bernard Shaw ha agafat, per a figura central d'un drama, la figura de Joana d'Arc, la donzella d'Orleans, tan venerada pels francesos inflamats de patriotisme i religiositat—dues pla-

AMALFI

Es llegeix en les sagrades Escriptures que quan el bon Déu—al que anomenaven, per les seves aficions, Senyor dels Exèrcits—s'enfadava amb els pobladors d'una ciutat qualsevol, i això passava molt sovint, els enviava una pluja de foc, una epidèmia espantosa, o qualsevol altra plaga per l'estil.

Hi ha que pensar que el pecat de que el bon Déu culpava als pobladors d'aquestes ciutats maledides, era un pecat sense importància: estimar les dones, l'elegància, el bon menjar, cuidar la bellesa del cos...

Ara Amalfi està enrunat. Mireu aquesta pobradona com plora! Potser plora els seus fills, un amant, una mare.

Amalfi, devastat

Indubtablement aquest daltabaix és un càstig del cel.

Per què ha caigut sobre Itàlia aquest càstig? Per què Itàlia ha criat un Mussolini?

En aquest cas el càstig seria just.

UNA PROPAGANDA ELECTORAL

A Itàlia hi han eleccions. Aquestes eleccions es fan sota la fèrula de Mussolini. Per aquestes eleccions Mussolini ha fet pintar uns cartells—aquests que reproduïm—que semblen anunciar una pel·lícula de les que tan pròdigs són els italians.

En aquests cartells s'hi representa la Rússia del bolxevisme—una Rússia terrible i melòdramàtica: misèria, incendi, salvatgisme, desolació—i la Itàlia feixista—una Itàlia de sarçuela antiga, amb aquelles aldeanes i aquells segadors de les sarçueles antigues que talmunt a un li ve por de que comencin a cantar un coral ximple de sarçuela antiga:

«Los segadores de sus cantares y sus amores hacen canciones que los pesares ahuyentan. Si! I esto pasa así aquí y aún en el monte Sinaí!»

Això, naturalment, és una ximpleria. Però de pitjors se'n senten a les sarçueles: vegis *La Montaña* per exemple.

Mussolini ha pensat que aquests dos cartells farien un gran efecte en els electors. Però són

1919.—Bolxevisme 1923.—Feixisme La propaganda electoral a Itàlia

tan capciosos, són d'una immoralitat tan manifesta, que el poble no n'ha fet cas.

Han triomfat els feixistes, no? Sense aquests cartells també haurien triomfat, ja que tenien, sinó l'adhesió del poble, la força que és millor,

Diguem, de passada, que a Espanya no hi ha, llàstimosament, un autor de la fama i de l'importància de Bernard Shaw

La fama de Bernard Shaw és una fama d'home rebel, d'iconoclasta—enderrocador d'ídols—irrespectuós. Per a Bernard Shaw, com per a tots els homes verament genials, existeixen en el món de la realitat i de la llegenda molt poques coses respectables. I ja no parlem de la història, perquè a història—encara que no ho cregui així el senyor

gues que, sortosament, no sofreixen tots els francesos.

La figura de Joana d'Arc ja havia sortit molt mal parada de la ploma de Voltaire.—Suposem que tothom haurà llegit *La pucelle*. Qui no l'hagi llegit és un ase.—Ara En Bernard Shaw, anglès, li ha donat el cop de gràcia. No perquè hagués lluitat contra els anglesos, sinó perquè sigui una dona que oblidà la seva missió: estimar, cuidar una llar, tenir fills...

DIUMENGE DE RAMS

—“Obriu! Obriu, que volem entrar!”

CONSEQÜENCIES

Diu que els mestres no compleixen? Escolteu:

- I
L'aliment d'una persona, és anterior a son desplegament psico-físic.
- II
No hi ha potència intel·lectual, sense força física; ni força física, sense assimilació orgànica.
- III
Ningú produirà un rendiment d'energies, superior a les seves forces.
- IV
L'individu és com una planta: si no l'abones, mai no et farà fruit.
- V
El païdor pot fer desgavellar un COS.
- VI
No és d'estranyar que l'obra del des-

valgut i defallit resulti raquítica; és conseqüència natural.

VII
Un sac buit, mai s'ha pogut tenir dret.

VIII
La voluntat faria coses grandioses, si no fossin les traves dels medis.

IX
«Ha de venir de lluny!...» (1)

X
La matèria no produeix cap moviment si el vigor que ha de determinar la cohesió de les molècules, no està impulsat per la saba produïda per l'aliment.

XI
Espanya té 30.000 arbres (?) que for-

(1) Una vegada hi havia un carro encallat al mig d'una pujada. Les bèsties no feien sinó tirar cossos en lloc de tirar, a cada intimidació del carreter. Allí no hi havia remei: el conductor, fins havia apel·lat al reneç i ja no sabia que més fer.
Aleshores, un vianant va dir al carreter: «Ha de venir de lluny!» Replicà el carreter: «Del principi de la costa?» L'altre amb ironia va fer: «Més, molt més lluny encara!...» Després es varen adonar, que el matalot, en lloc de donar quotidianament el pinso reglamentari a les mules encarregades d'arrossegar aquell carro, el que els donava a cada hora d'apat, era un joc de garrotades. Ve't aquí.

marien un Paradís, si no es deixessin morir de sed.

XII
El qui mata a un altre, és un criminal; el qui li escurça la vida, és un criminal i el qui s'ho guaita és un criminal.

MIQUEL RIBALTA

A la memòria d'En Joan Serra i Constansó

Sembla que la dalla de la mort disfruta copsant la vida de les persones que, per llurs bondats, haurien d'ésser eternes. Encara perdura la tristor per la desgràcia devinguda al bon Riera i Bertrán, quan novament, la fatal notícia de que ens havia deixat per a sempre el senzill «Jeph de Jespus», ve a renovar aquesta llaga que ens doloreix a l'abandonar un amic de cor.

Els qui hem col·laborat a l'Igualadí

molts anys i a la revista *Ateu* i descendim de sang d'aquella terra igualadina, com jo, hem de plorar la mort de l'home sincer, del periodista excel·lent i del company.

EMILI GRAELLS CASTELLS

Llegidors!

Tots vosaltres deveu saber que abans, fins fa poc temps, LA CAMPANA era un periòdic valentment anticlerical. Tots vosaltres us haureu fixat que, de fa un quant temps, LA CAMPANA ja no es fica amb el clero. No és que ens haguem convertit, no. Mail És que avui el clero, a Espanya, és inviolable. No en podem parlar. I quan en parlem la censura ens ho tatxa.

Entesos?

REPICS

A Londres un pobret milionari pidòlava almenys per aquells carrers, implorant la caritat dels humils.

Es deia *Turkittis*.
Vaja quin *perdulitis* estava fet aquest home. Però, vaja, no hem d'estranyar res a un país que com el nostre, un marquès de Cortina renya als *groms* si tiren massa serradures en dies de pluja a les rajoles del Banc Espanyol de Crèdit.

A Anglaterra s'ha aprovat una llei que els propietaris no poden fer el deshauci als llogaters que els manqui treball o tinguin una persona malalta, o causa justificada.

Trobem molt humana l'idea, i valdria la pena que en aquest país etern d'imitació, aquí on els bandolers campen amb tota la seva frescura i tenen fins entitats emparadores de crims, s'aproves una llei d'aquestes.

Però, desgraciadament, no serà així. Aquí tot lo més serà enredar més la troca, fent que els propietaris escanyin als desgraciats.

Entre els nous regidors hi ha una viva representació de la gran U. K. K. N.

Molts marquesos, molts encopetats i metges; i entre ells bastants cracs, que no saben ni parlar. Com que els coneixem, pensem dedicar-los-hi els elogis que en sien mereixedors.

Amb motiu de fer un atracament a Terrassa fou mort un sindicalista que, segons es diu, havia pres part en diferents atemptats i en l'assalt a la Caixa d'Estalvis d'aquella ciutat.

Es una cosa molt rara i que no sabem entendre. Que un home sia conegut de tothom i que la policia el tingui sense identificar.

Fa dies que rumiem el cas i no sabem trobar la solució en aquest misteri d'una mort tant sobtada.

Ja hem vist la nova botiga de plats i olles que s'obrirà aviat a la Plaça de Sant Jaume.

Per les olles que hem vist ens sembla que riurem molta estona, doncs n'hi han de foradades, altres que vessen del cul i unes que fan soroll escardalenc. Els plats no sabem si seran d'aram o be pisa. Però creiem que lo que abundarà més, serà la *llauna*.

L'eminent Pi i Sunyer ha presentat la dimissió del càrrec, com així mateix el doctor Pittaluga. Han sigut acceptades Naturalment.

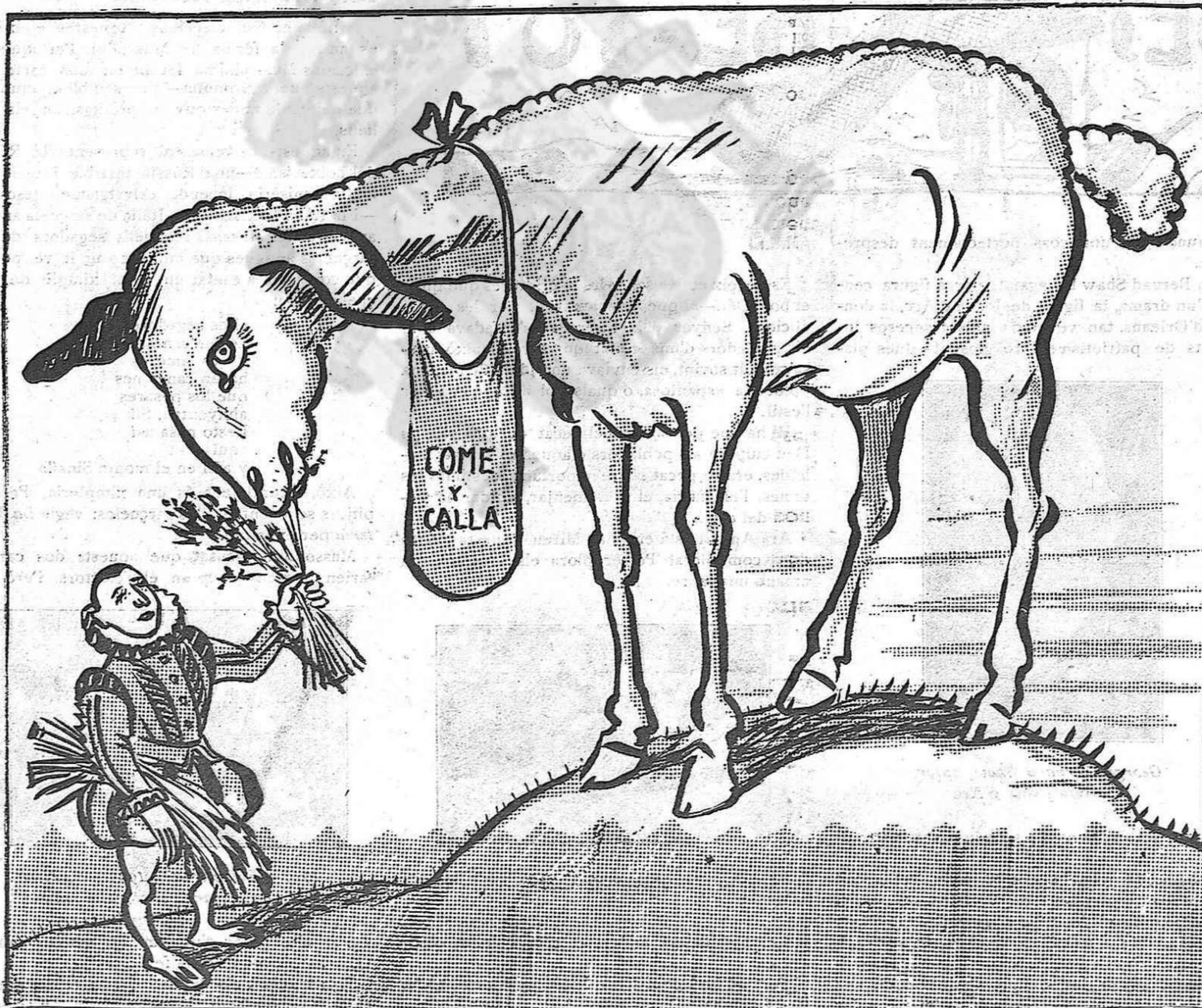
En Salas Antón vol i dol: li agrada molt ésser el cap visible del cooperativisme espanyol; però li agrada també força ésser regidor de Barcelonnet tant, que primer deixarà de pertànyer al partí, socialista que renunciar al faixí municipal.

Ja deu patir, ja, l'home, en veure's enclòs entre dos deures.

Res, que en els temps que correm no es pot ésser cap d'arregada.

Impremta: La Campana i L'Esquella, Oim. 8.-Barcelona.

Animals casolans

—El be d'aquest any.